

Тест за модельною програмою «Історія України. 7 – 9 класи»
(авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В.,
Щупак І. Я.)

Пушкарська Інна Василівна,
Учителька історії та правознавства Смілянської спеціалізованої школи I-III ступенів №12
Смілянської міської ради Черкаської області;

8 клас

Історія України

Розділ IV. Українська козацька держава наприкінці 50-х років XVII – на початку XVIII ст.

Варіант 1

У завданнях 1-7 оберіть одну правильну відповідь

1. Укажіть договір, який юридично закріпив поділ Гетьманщини на Правобережну та Лівобережну.

- А Гадяцька угода
- Б Переяславська угода
- В Андрусівське перемир'я
- Г Бахчисарайський мир

2. Згадайте кошового отамана Запорозької Січі, відомого своїми вдалими походами проти Кримського ханства та Османської імперії.

- А Петро Калнишевський
- Б Іван Сірко
- В Кость Гордієнко
- Г Іван Мазепа

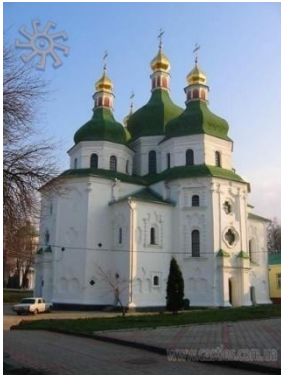
3. Яке явище характеризує політичний та соціально-економічний занепад Української козацької держави після смерті Богдана Хмельницького?

- А Золотий вік
- Б Відлига
- В Руїна
- Г Відродження

4. Укажіть рік підписання «Вічного миру» між Річчю Посполитою та Московським царством.

- А 1672 р.
- Б 1676 р.
- В 1686 р.
- Г 1700 р.

5. Визначте архітектурний стиль Миколаївського собору, зведеного у м. Ніжині.

- А козацьке бароко
- Б ренесанс
- В класицизм
- Г реалізм

6. Упізнайте відому історичну особу за описом та портретом.

Мав неабиякий військовий досвід. Служив у війську Петра Дорошенка. Керував козацькими походами у володіння Османської імперії та Кримського ханства. Захисник прав правобережного козацтва. Очолив антипольське повстання, яке увійшло в історію як «друга Хмельниччина».

- А Кость Гордієнко
- Б Семен Палій
- В Іван Сірко
- Г Павло Тетеря

7. Визначте битву, позначену на карті, яка стала значною поразкою московських військ та тимчасово зупинила агресію, зміцнивши позиції гетьмана.

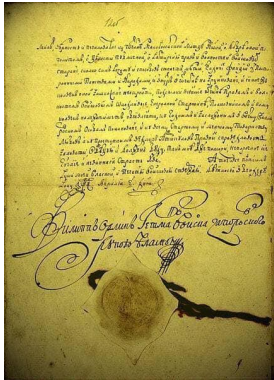
- А битва під Пилявцями
- Б Конотопська битва
- В Жовтоводська битва
- Г битва під Берестечком

8. Розв'яжіть хронологічну задачу.

Обчисліть, скільки років минуло з моменту смерті Б.Хмельницького (1657 рік) до зруйнування Чортомлицької Січі.

(Відповідь запишіть тільки числом.)

9. Упізнайте історичний термін за сенканом та зображенням.

Писана, українська.

Проголошує, обмежує, захищає.

Перший український правовий документ.

Договір.

(Відповідь упишіть словом з великої літери в Н.в. одн.)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

10. Оберіть з переліку ТРИ правильні твердження, які вказують на події, що призвели до розколу Гетьманської держави на Правобережну та Лівобережну:

А Андрусівське перемир'я

Б воєнно-політичні невдачі Юрія Хмельницького

В втручання сусідніх держав (Московського царства та Речі Посполитої)

Г завершення Північної війни

Д боротьба за гетьманську булаву між різними угрупованнями

11. Розташуйте події в хронологічній послідовності.

А Конотопська битва

Б укладення Гадяцької угоди

В ліквідація козацтва на Правобережжі

Г підписання Андрусівського перемир'я

12. Розташуйте гетьманів Лівобережної Гетьманщини в хронологічній послідовності їх правління.

А

Б

В

Г

А Дем'ян Многогрішний

Б Іван Самойлович

13. Установіть відповідність між подією та її наслідком.

1	Конотопська битва	А	Підписання договору, що юридично закріпив поділ українських земель між двома державами
2	Андрусівське перемир'я	Б	Невдалі спроби Османської імперії захопити Чигирин
3	Чигиринські походи	В	Перемога українсько-кримських військ над московською армією
4	«Вічний мир»	Г	Офіційний поділ Гетьманщини на Лівобережну та Правобережну
		Д	Укладення союзу з московським царством

14. Прочитайте уривок з історичного джерела.

«Великий Війська Запорозького гетьман Петро Дорошенко, маючи намір об'єднати всю Україну, пішов на союз з _____, сподіваючись на її допомогу проти польського та московського панування».

Подумайте і дайте відповіді на запитання:

14.1. З якою державою уклав союз Петро Дорошенко?

- А московською державою
- Б Кримським ханством
- В Османською імперією
- Г Швецією

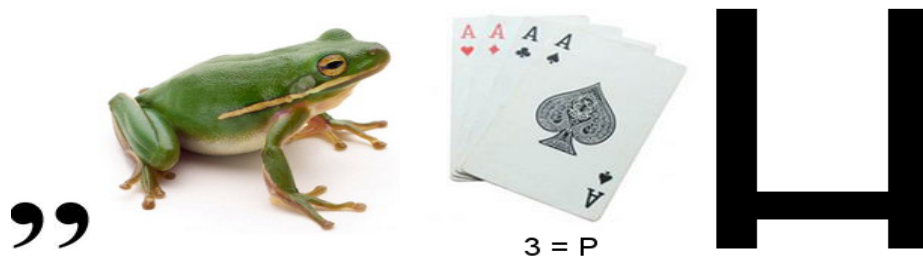
14.2. У якому році була підписана Корсунська угода, уривок з якої наведено вище?

(Відповідь запишіть тільки числом.)

15. Прочитайте текст і виконайте завдання.

У період правління гетьмана Івана Мазепи Українська козацька держава переживала період економічного та культурного піднесення. Активно розвивалися освіта, архітектура та книгодрукування. Однак зовнішньополітичні обставини, зокрема Велика Північна війна, змусили гетьмана шукати нових союзників для збереження суверенітету Гетьманщини. Це призвело до його союзу зі шведським королем Карлом XII.

15.1. Розгадайте ребус та впишіть назву міста, яке було столицею Гетьманщини в часи гетьманування І. Мазепи.

--	--	--	--	--	--	--

(Відповідь упишіть словом з великої літери в Н.в. одн.)

15.2. Яка з наведених подій відбулася на початку XVIII століття в період гетьманування Івана Мазепи?

- А підписання Віленського перемир'я
- Б укладення Березневих статей з московським урядом
- В антипольське повстання під проводом Семена Палія
- Г битва під Охматовим

15.3. Розгадайте анаграму та дізнайтесь назву місця вирішальної битви Північної війни, у якій українсько-шведські сили зазнали поразки.

Т	В	А	П	О	Л	А
---	---	---	---	---	---	---

(Відповідь упишіть словом з великої літери в Н.в.одн.)

--	--	--	--	--	--	--

15.4. Оберіть ТРИ основні ознаки, що характеризують політику гетьмана Івана Мазепи.

- 1 політика культурного піднесення
- 2 підтримка російських воєнних кампаній
- 3 боротьба за автономію Гетьманщини
- 4 зростання економіки
- 5 уніфікація управління
- 6 зближення з Московським царством
- 7 занепад освіти та мистецтва

Критерії оцінювання

Рівні	Початковий						Середній			Достатній			Високий		
№ ТЗ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповіді	В	Б	В	В	А	Б	Б	52	Конституція	Б, В, Д	Б, А, Г, В	В, Г, А, Б	1-В, 2-Г, 3-Б, 4-А	14.1. В 14.2. 1669	15.1. Батурин 15.2. В 15.3. Полтава 14.4. 1, 3, 4
Бал	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	4	4	4	2	4

Варіант 2

У завданнях 1- 7 оберіть одну правильну відповідь

1. Яка подія стала однією з причин Чигиринських походів?

- А укладення «Вічного миру»
- Б боротьба за контроль над Правобережною Україною
- В спроби ліквідації Запорозької Січі
- Г перехід Івана Мазепи на бік Швеції

2. Який гетьман сприяв культурному піднесенню Гетьманщини та розбудові Києво-Могилянської академії?

- А Іван Самойлович
- Б Іван Мазепа
- В Дем'ян Многогрішний
- Г Пилип Орлик

3. Як називалися адміністративно-територіальні одиниці на Слобідській Україні?

- А сотні

- Б воєводства
- В полки
- Г курені

4. Коли була укладена Конституція Пилипа Орлика?

- А 1700 р.
- Б 1708 р.
- В 1710 р.
- Г 1711 р.

5. Визначте вид живопису, представлений на зображенні.

- А гравюра
- Б іконостас
- В книжкова мініатюра
- Г портрет

6. Упізнайте відому історичну особу за описом та портретом.

Кошовий отаман Запорозької Січі, талановитий, хоробрий козацький воєначальник, харківський полковник, керівник низки успішних походів проти Кримського ханства протягом 60–70-х років XVII ст. Завжди відзначався беззастережною хоробрістю та військовим талантом, що породило безліч легенд довкола його постаті. Ще за його життя про нього було складено чимало пісень, легенд і переказів, у яких він поставав героєм, «степовим лицарем», втіленням найкращих чеснот запорозького козака.

- А Пилип Орлик
- Б Кость Гордієнко
- В Іван Сірко
- Г Петро Калнишевський

7. Укажіть гетьмана, з діяльністю якого пов'язані відображені на карті основні події та територіальні зміни.

- А Данила Апостола
- Б Івана Мазепи
- В Павла Полуботка
- Г Івана Виговського

8. Розв'яжіть хронологічну задачу.

Антипольське повстання під проводом Семена Палія розпочалося у 1702 році.

Обчисліть, скільки років минуло від цієї події до Полтавської битви?

(Відповідь запишіть тільки числом.)

9. Упізнайте історичний термін за сенканом та зображенням.

Кривава, складна.

Руйнує, ділить, виснажує.

Період занепаду Гетьманщини.

Криза.

(Відповідь упишіть словом з великої літери в Н.в. одн.)

--	--	--	--	--

10. Оберіть з переліку ТРИ правильні твердження, які вказують на особливості розвитку Слобідської України у XVII – на початку XVIII ст.

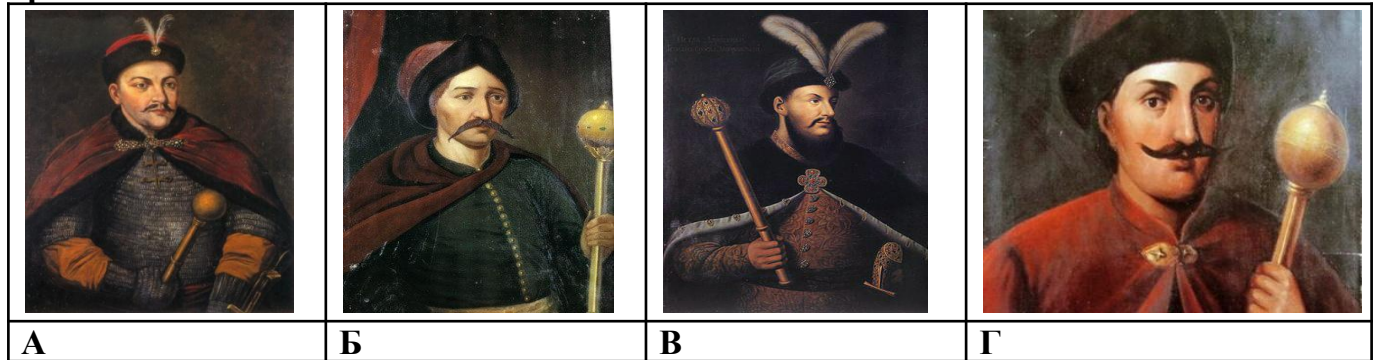
- А активне заселення українцями-переселенцями
- Б формування козацьких полків за українським зразком
- В відсутність кріпацтва на початковому етапі
- Г постійні напади Османської імперії
- Д підпорядкування безпосередньо гетьману

11. Розташуйте події в хронологічній послідовності.

- А зруйнування московитськими військами Батурина

Б укладення Андрусівського перемир'я
 В «Чорна» рада та обрання Івана Брюховецького гетьманом
 Г перший Чигиринський похід

12. Розташуйте гетьманів Правобережної Гетьманщини в хронологічній послідовності їх правління.

А Юрій Хмельницький (вдруге)
 Б Павло Тетеря
 В Петро Дорошенко
 Г Михайло Ханенко

13. Установіть відповідність між битвою/подією та її значенням/наслідком.

1	Конотопська битва	А	Вибір гетьмана, що поглибив розкол Гетьманщини
2	Чорна рада 1663 р.	Б	Невдалі спроби Османської імперії та Кримського ханства захопити колишню столицю Гетьманщини
3	Чигиринські походи	В	Перемога козацько-кримських військ над московською армією
4	Перехід Івана Мазепи на бік шведів	Г	Кардинальна зміна зовнішньополітичної орієнтації гетьмана, що призвела до конфлікту з Московським царством
		Д	Укладення «Вічного миру»

14. Прочитайте уривок з історичного джерела і дайте відповіді на запитання.

«Цей договір призвів до поділу земель України по Дніпру, віддавши Лівий берег і Київ Великому Московському царству, а Правобережжя – Короні Польській. Так розірвали нашу вітчизну на шматки, прирікши її на подальші страждання».

14.1. Про який договір ідеться в цьому уривку?

А Гадяцький договір
 Б «Вічний мир»
 В Корсунська угода
 Г Андрусівське перемир'я

14.2. У якому році відбулася ця подія?

(Відповідь запишіть тільки числом.)

15. Прочитайте текст і виконайте завдання.

Період Руїни був часом глибокої кризи Української козацької держави. Боротьба за гетьманську булаву, втручання сусідніх держав, поділ території призвели до значного ослаблення України. Проте, незважаючи на це, культурне життя продовжувало розвиватися, а козацька традиція зберігалася в різних формах.

15.1. Розгадайте ребус та впишіть назву документа, який спробував зафіксувати права та обов'язки українського народу та Гетьманщини.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(Відповідь упишіть словом з великої літери в Н.в. одн.)

15.2. Який фактор НЕ був причиною Руїни?

- А внутрішня боротьба за владу
- Б активна підтримка Гетьманщини європейськими державами
- В агресивна політика сусідніх держав
- Г послаблення центральної влади гетьмана

15.3. Розгадайте анаграму та дізнайтесь прізвище гетьмана, якого називали «сонцем Руїни».

Р	О	Н	Е	Ш	К	О	О	Д
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(Відповідь упишіть словом з великої літери в Н.в. одн.)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

15.4. Оберіть ТРИ основні ознаки, що характеризують період Руїни.

- 1 розквіт економіки
- 2 занепад центральної влади
- 3 зовнішнє втручання
- 4 мирне співіснування з сусідами
- 5 поділ території
- 6 зміцнення армії
- 7 повне зникнення козацтва

Критерії оцінювання

Рівні	Початковий						Середній			Достатній			Високий		
№ ТЗ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Відповіді	Б	Б	В	В	Б	В	Б	7	Руїна	А, Б, В	В, Б, Г, А	Б, В, Г, А	1-В, 2-А, 3-Б, 4-Г	14.1. Г 14.2. 1667	15.1. Конституція 15.2. Б 15.3. Дорошенко 15.4. 2, 3, 5
Бал	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	4	4	4	2	4

Використані джерела

1. Дем'ян Многогрішний – фото. URL:
https://gdb.rferl.org/035d0000-0aff-0242-e92a-08dalc5a6366_w1071_r0_s_d3.png
2. Іван Брюховецький – фото. URL:
<https://dovidka.biz.ua/wp-content/uploads/2016/02/ivan-bryuhovetskiy-biografiya.jpg>
3. Іван Самойлович – фото. URL:
https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSdVT4Fx_YehAEEby38WMTTtadwa0njkFiaVuaVn84-QoU3M5lIw-5sPxDGAmrTFkvnWWY&usqp=CAU
4. Іван Сірко – фото. URL:
https://static.wixstatic.com/media/2bce47_67792f49f89f449d9072f876c29151df~mv2.jpg/v1/fill/w_280,h_329,al_c,q_80,usm_0.66_1.00_0.01,enc_avif,quality_auto/Sirko_web.jpg
5. Ікона Вознесіння Христове – фото. URL:
https://risu.ua/php_uploads/images/articles/ArticleImages_72245_ikona_ikonostas_maniava.jpg
6. Конституція Пилипа Орлика – фото. URL:
https://uahistory.com/wp-content/uploads/2020/04/56936281_793361311042020_7379248637710172160_n.jpg
7. Миколаївський собор у м. Ніжин – фото. URL:
https://castles.com.ua/fileadmin/_processed_/csm_nizhyn_b09e842035.png
8. Михайло Ханенко – фото. URL:
<https://tureligious.com.ua/wp-content/uploads/2021/06/hanenko.jpg>
9. Павло Тетеря – фото. URL:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a1/Pavlo_Teterya.jpg
10. Петро Дорошенко – фото. URL:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5b/Petro_Doroshenko_19.jpg
11. Руїна – фото URL: https://chatgpt.com/s/m_68a31b6b591881918674934fd6716284
12. Семен Палій – фото. URL:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/ae/Semen_Paliy.jpg/250px-Semen_Paliy.jpg
13. Юрій Хмельницький – фото. URL:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/fa/Yurii_Khmelnysky.png